
FC Eindhoven

Audit 1-meting november 2015

Auditteam Voetbal en Veiligheid

A large, abstract background graphic consisting of numerous overlapping, diagonal brushstrokes in various shades of green, creating a textured, grass-like effect that fills the bottom half of the page.

In opdracht van

Het Auditteam Voetbal en Veiligheid

Met dank aan

FC Eindhoven

Gemeente Eindhoven

Parket Oost-Brabant

Politie Eenheid Oost-Brabant

Illustraties en vormgeving

Marcel Grotens (Bureau Beke)

Onderzoeksteam en rapportage

Henk Ferwerda (projectleider)

Tom van Ham

Henk de Man

Siert Vos

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Over het Auditteam Voetbal en Veiligheid	4
1.2 De 1-meting	4
1.3 Visie op voetbalveiligheid	5
1.4 Leeswijzer	5
2. Aanbevelingen uit de nulmeting	6
2.1 Conclusie en aanbevelingen	6
2.2 Stappen van de vierhoek	7
3. Actuele situatie	8
3.1 Club en supporters	8
3.2 Infrastructuur	10
3.3 Organisatie en samenwerking	11
4. Conclusie en aanbevelingen	14
4.1 Ontwikkelingen: verbetering of niet?	14
4.2 Aanbevelingen	14
4.3 Veelbelovende praktijken voor andere vierhoeken	15
Bijlage: verantwoording	16

1 Inleiding

1.1 Over het Auditteam Voetbal en Veiligheid

Het Auditteam Voetbal en Veiligheid bestaat sinds 2003. De hoofddoelstelling van het Auditteam is om concreet advies en aanbevelingen te geven over de aanpak van voetbalvandalisme en voetbalgeweld. Het Auditteam richt zich op de lokale 'voetbalvierhoek', bestaande uit gemeente, politie, Openbaar Ministerie (OM) en de betaald voetbalorganisatie (BVO).

In de afgelopen jaren heeft het Auditteam in 0-metingen, samen met de betrokken partijen, de (tussen)balans opgemaakt. Hierbij bracht het Auditteam in kaart hoe de veiligheidsorganisatie en de fysieke infrastructuur zijn afgestemd op het profiel van de supporters en op het risiconiveau van de wedstrijden. Elke 0-meting mondde uit in conclusies en schetste, in de vorm van aandachtspunten of aanbevelingen, een opdracht voor de toekomst.

Nu, circa vier jaar na de 0-meting, heeft het Auditteam bij FC Eindhoven een 1-meting uitgevoerd.

1.2 De 1-meting

De doelstellingen van de 1-meting zijn:

- Bepalen in hoeverre de aanbevelingen die eerder in de 0-meting zijn gedaan, zijn doorgevoerd;
- Bepalen in hoeverre de veiligheidsproblematiek verminderd is en of er andere problemen zijn ontstaan;
- Bezien of de vierhoek oplossingen heeft gevonden voor veiligheidsproblemen rondom het voetbal die voor andere BVO's interessant kunnen zijn (veelbelovende praktijken);
- Bezien hoe recente, landelijke beleidsveranderingen, zoals het opstellen van een lokaal actieplan Voetbal en Veiligheid, worden doorgevoerd.

De 1-meting verloopt in vier stappen:

1. Reflectie van de driehoek en de BVO op ontwikkelingen en acties sinds de 0-meting, op uitnodiging van het Auditteam;
2. Een wedstrijdbezoek door het Auditteam met speciale aandacht voor de ontwikkelingen zoals benoemd in de reflectie van de vierhoek, aangevuld met een aantal interviews;
3. Bespreking van de bevindingen met de driehoek en de BVO;
4. Opstellen van een eindrapport.

In de bijlage vindt u een overzicht van het wedstrijdbezoek, de respondenten en de geraadpleegde documentatie.

1.3 Visie op voetbalveiligheid

Sinds de ontwikkeling van het Beleidskader Voetbal en Veiligheid (mei 2011) is normalisatie de belangrijkste doelstelling van het voetbalveiligheidsbeleid. De veiligheidspartners, zowel lokaal als nationaal, streven ernaar van het voetbal weer een feest te maken. Dit doen zij enerzijds door vertrouwen te geven aan goedwillende supporters en anderzijds door hard op te treden tegen ordeverstoorers (*high trust, high penalty*). In de visie van het Auditteam betekent normaliseren dat de veiligheidspartners veiligheidsbeleid dienen te verbinden aan een meer op service gericht supportersbeleid. Dat vergt het opbouwen van vertrouwen tussen de vier geijkte partners en de supporters(verenigingen). Relatiebeheer, overleg met supporters en het honoreren van redelijke supporterswensen dienen te worden gecombineerd met streng optreden bij overtreding van gemaakte afspraken.

Vanuit dit perspectief voert het Auditteam de 1-metingen uit. In deze 1-metingen wordt hetzelfde model als in de 0-metingen gehanteerd, waarin voetbalveiligheid een resultante is van drie factoren, te weten:

1. De kenmerken van supporters en hun relatie met de club (bijvoorbeeld groepen probleemsupporters en incidenten);
2. De fysieke infrastructuur (bijvoorbeeld de staat van het stadion, het scheiden van supportersstromen, de kwaliteit van de uitvakken, de commandoruimte en de kwaliteit van de camera's);
3. De kwaliteit van de veiligheidsorganisatie van de BVO en de partners, het veiligheidsbeleid, de regierol en de samenwerking tussen de veiligheidspartners.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 geven we een samenvatting van de conclusies en aanbevelingen uit de 0-meting. Ook beschrijven we welke stappen de vierhoek heeft genomen na de 0-meting.

In hoofdstuk 3 beschrijven we de actuele situatie bij FC Eindhoven en beschrijven we welke ontwikkelingen hebben plaatsgevonden in de periode sinds de 0-meting. We doen dat aan de hand van de drie in de vorige paragraaf genoemde factoren van voetbalveiligheid.

In hoofdstuk 4 trekken we de conclusies uit de 1-meting en formuleren we aanbevelingen voor een verdere versterking van de veiligheidsaanpak rondom het betaalde voetbal bij FC Eindhoven.

2 Aanbevelingen uit de 0-meting

In dit hoofdstuk gaan we in op de aanbevelingen uit de 0-meting. Allereerst vatten we de aanbevelingen samen, om vervolgens aan te geven wat de leden van de vierhoek met de aanbevelingen hebben gedaan. De 0-meting bij FC Eindhoven is medio 2011 uitgevoerd.

2.1 Conclusies en aanbevelingen

Op basis van de uitgevoerde 0-meting werden in 2011 drie hoofdconclusies getrokken. Tevens werden aanbevelingen gedaan voor de toekomst. De hoofdconclusies en aanbevelingen van de 0-meting staan hierna weergegeven.

- De supporters van FC Eindhoven zijn rustig en veroorzaken in de regel geen problemen, ook niet in de jaren dat de club in de financiële problemen zat en toen de sportieve resultaten flink tegenvielen. Nu het ook sportief beter gaat, komen er meer supporters naar de thuiswedstrijden, maar ook dat levert geen problemen op. Veel supporters van FC Eindhoven luisteren naar stewards;
- Het stadion van FC Eindhoven heeft een beperkte parkeercapaciteit. De infrastructuur is oud en blijft achter bij de financiële en sportieve groei die de club de laatste jaren doormaakt. Op dit moment voldoen de meeste faciliteiten aan de minimumeisen op het niveau van de eerste divisie. Maar scenario's waarin FC Eindhoven structureel in de top van de eerste divisie of zelfs in de eredivisie speelt, vergen infrastructurele verbeteringen;
- De betrokken partijen (voetbalclub, politie, gemeente en justitie) zijn tevreden over de huidige samenwerking. Waar vroeger binnen de club te veel veiligheidszaken min of meer vrijblijvend werden geregeld, hebben de veiligheidscoördinator en adviseur publieks- en veiligheidszaken de veiligheidsorganisatie verbeterd. Toch bestaat er eensgezindheid over de conclusie dat ook de veiligheidsorganisatie hoe dan ook verder verbeterd dient te worden vanwege de toegenomen supportersaantallen. Dan is de stap bij promotie kleiner. Op dit moment wordt bij incidentele wedstrijden met een verhoogd risico geprofiteerd van de voetbalkennis die gemeente en politie hebben opgebouwd bij PSV;
- De voetbalvierhoek dient verbeteringen in de veiligheidsorganisatie en in de infrastructuur te prioriteren en te voorzien van een planning. [...] Voetbal in de eredivisie vergt onder meer een betere stewardorganisatie, evenals infrastructurele verbeteringen: sectorindeling en automatische toegangscontrole; verbetering van het cameratoezicht, de omroepinstallatie en de commandoruimte; en vernieuwing van het bezoekersvak. Op de korte termijn blijft alertheid geboden en in dat perspectief is het onder meer zaak om snel de oude reclameborden (die rondslingeren voor de Oost-tribune) op te ruimen;

- Houdt het Bureau Voetbal & Evenementen en haar huidige werkwijze in stand bij de vorming van de Nationale Politie, omdat de opgedane specifieke kennis veel oplevert, waaronder preventie van voetbalgeweld en een afgewogen politie-inzet. Haar expertise is belangrijk voor de scherpte van de gehele veiligheidsorganisatie en om 'piekgebeurtenissen' – eventueel in de eredivisie in de toekomst – aan te kunnen.

2.2 Stappen van de vierhoek

We hebben de vierhoek gevraagd om ons op de hoogte te brengen van de manier waarop is omgegaan met de aanbevelingen c.q. welke vervolgacties er zijn genomen door de lokale partijen. Hierna staat de reactie van de vierhoek in samengevatte vorm weergegeven.

- De interesse om uitwedstrijden te bezoeken is toegenomen. Hierdoor hebben sommige supporters meer aandacht gekregen vanuit de politie. Dit heeft er weer toe geleid dat bij uitwedstrijden vaker politie meegaat/aanwezig is;
- Er is een supporter met een landelijk stadionverbod en vier supporters hebben een lokaal stadionverbod. De 'doelgroep' vraagt meer aandacht dan in het verleden en is verplaatst naar het sfeervak D. Op de wedstrijddag worden geen kaarten verkocht aan de bezoekende partij. In totaal speelt de BVO zeven B-wedstrijden. De thuiswedstrijden worden in vergelijking met het verleden ook vaker bezocht door PSV-supporters;
- Ten opzichte van 2011 is er elektronische toegangscontrole aanwezig. Met handscanners worden kaarten geregistreerd. Er zijn op dit moment vijf goed werkende camera's actief. Deze zijn ten opzichte van 2011 verhangen om meer en betere zichtlijnen te creëren. De commandoruimte is nog hetzelfde ten opzichte van 2011;
- Het gebouw van Fontys is helemaal klaar. Dat betekent dat er meer parkeerplaatsen in de omgeving zijn bijgekomen. Voor bezoekers zijn er 25 parkeerplaatsen beschikbaar;
- De taken die in 2011 nog gekoppeld waren aan een adviseur publieks- en veiligheidszaken, zijn in 2015 overgenomen door de veiligheidscoördinator. Als verbeterpunt is te benoemen dat er wekelijks overleg met de politie plaatsvindt. Het OM is in eerste instantie niet bij veiligheidsoverleggen aanwezig. Op dit moment is er geen noodzaak omdat er geen problemen of knelpunten zijn;
- Er is een kunstgrasmat aangebracht en alle ouder reclameborden zijn verdwenen. Ook de hekwerken zijn op diverse locaties in het stadion aangepast.

3 Actuele situatie

3.1 Club en supporters

1. FC Eindhoven speelt zijn thuiswedstrijden in het Jan Louwers Stadion. Dit stadion heeft een capaciteit van 4.400 bezoekers. Momenteel presteert FC Eindhoven naar behoren in de Jupiler League en bezoeken gemiddeld 1.500 tot 2.000 toeschouwers de wedstrijden, met enkele uitschieters naar boven. De derby tegen Helmond Sport en play-off wedstrijden om promotie naar de Eredivisie te bewerkstelligen, zijn daar voorbeelden van.
2. De meeste thuiswedstrijden van FC Eindhoven zijn aangemerkt als A-wedstrijd. Rndom deze wedstrijden gelden geen beperkingen. Zeven van de achttien thuiswedstrijden van FC Eindhoven zijn aangemerkt als B-wedstrijd. Het betreft de wedstrijden tegen FC Den Bosch, FC Oss, Fortuna Sittard, Go Ahead Eagles, Helmond Sport, MVV en NAC. Bij elke B-wedstrijd geldt een verplichte auto- of buscombi, de thuiswedstrijd tegen Helmond Sport uitgezonderd. Reden daarvoor is onder andere de beperkte afstand tussen beide plaatsen, waardoor deze maatregel naar verwachting (te) weinig effect kan sorteren. Tegelijkertijd heeft het ontbreken van een combi, zo bleek tijdens het wedstrijdbezoek, veel politie-inzet en een verstoord verkeersbeeld na afloop van de wedstrijd tot gevolg.
3. FC Eindhoven heeft drie supportersverenigingen, namelijk de Ultra's (waarin de sfeersupporters zich verenigd hebben), Supportersvereniging FC Eindhoven en Supportersclub Eindhoven1909. Vanuit de BVO wordt op directieniveau structureel overleg gevoerd met de supportersverenigingen. Daarnaast wordt vanuit de afdeling veiligheid van de BVO overlegd met de supporterscoördinator, die eveneens in dienst is bij de BVO.
4. FC Eindhoven is en voelt zich verantwoordelijk voor de veiligheid in het stadion. Om dit te kunnen garanderen, wordt gebruikgemaakt van beveiligers, stewards en gastheren en -vrouwen. Momenteel kan de BVO een beroep doen op maximaal 40 stewards, welke kunnen worden aangevuld met maximaal 20 studenten van een ROC. Met het samenwerkingsverband tussen de BVO en het ROC wordt beoogd om een continue instroom van stewards te kunnen garanderen. Sommige stewards zijn ook werkzaam bij PSV of stromen later door. De stewards ontvangen een vrijwilligersvergoeding. Aanvullend wordt bij elke wedstrijd gebruikgemaakt van enkele beveiligers.
5. De BVO investeert in de opleiding van de stewards, echter de kwaliteit daarvan is voornamelijk onvoldoende. Met name op het moment van incidenten of calamiteiten is het de verwachting dat de stewardorganisatie in zijn geheel hier onvoldoende op toegerust is. In dit kader wordt aangegeven dat de mogelijkheden om op te schalen (bijvoorbeeld naar beveiligers) nog niet voldoende aanwezig zijn. De BVO is voornemens om een mogelijkheid tot opschalen te creëren in de vorm van een interventieteam, dat bestaat uit beveiligers en

- daarop toegeruste stewards. Het aantal in te zetten beveiligers rondom wedstrijden zal daartoe ook worden uitgebreid.
6. De meest fanatieke aanhang van FC Eindhoven zit op vak D (Noud van Melis-tribune). Deze groep is te beschouwen als sfeermakers die hun club zicht- en hoorbaar aanmoedigen. Een deel van deze groep komt vanwege overlastgevend gedrag rondom voetbalwedstrijden in beeld. Circa tien man kunnen als leider of aanjager worden aangemerkt. Incidenteel – en dan met name rondom derby's – bezoeken ook hardkernsupporters van PSV een wedstrijd. Tijdens het wedstrijdbezoek bleken tevens probleemsupporters uit België aanwezig te zijn, ten gevolge van een vriendschapsband met de fanatieke supporters van FC Eindhoven. Getuige de incidenten waarbij deze groep betrokken was tijdens het wedstrijdbezoek (vuurwerk en een opstootje) is aandacht voor deze groep supporters noodzakelijk wanneer zij bij de wedstrijd aanwezig zijn.
  7. Uitsupporters zitten in het bezoekersvak op de Henk Bloemertribune op maximale afstand van de fanatieke aanhang van FC Eindhoven. Om provocaties en confrontaties tussen thuis- en uitsupporters te voorkomen, is sprake van sectorscheiding tussen de vakken J en K en is er een bufferzone tussen het uitvak en de overige vakken op de Henk Bloemertribune.
  8. Rondom de wedstrijd kunnen supporters (alcoholische) consumpties nuttigen bij de diverse verkooppunten in het stadion. Het middelengebruik van personen leidt, een enkele uitzondering daargelaten, niet tot overlastgevend gedrag. De verkoop van alcohol rondom wedstrijden is tijdens A- en B-wedstrijden toegestaan, maar wel voorbehouden aan het thuispubliek.
  9. Uit informatie (oktober 2014 tot oktober 2015) van het Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme (CIV) blijkt dat supporters van FC Eindhoven zich doorgaans goed gedragen. Als er iets gebeurt, gaat het bij thuiswedstrijden met name om het zoeken van de confrontatie met uitsupporters, kleine opstootjes en vuurwerk. Tijdens vier uitwedstrijden hebben het afgelopen jaar zeven incidenten plaatsgevonden, waaronder het afsteken van vuurwerk, het provoceren van uitsupporters en enkele opstootjes. Op dit moment (meting december 2015) heeft FC Eindhoven drie landelijke stadionverboden.
  10. De afdelingen commercie van FC Eindhoven wordt op directieniveau vertegenwoordigd in het veiligheidsoverleg. Tijdens dit overleg komen alle commerciële acties van de BVO aan bod en wordt bekeken waar partijen (met name de gemeente) dit kan faciliteren. Doel is om te voorkomen dat commerciële acties niet integraal zijn afgestemd, met (mogelijke) implicaties voor de veiligheidssituatie rondom de wedstrijden van de BVO. Partijen zijn tevreden over deze werkwijze.

3.2 Infrastructuur

1. FC Eindhoven voetbalt in een mooi stadion, dat in een goede staat verkeert en op een sportpark gelegen is. Thuis- en uitsupporters hebben goed zicht op het veld en redelijk tot goede faciliteiten. Er is sprake van sectorscheiding tussen het uitvak en de hoofdtribune en ter hoogte van de vakken J en K. Hiermee wordt voorkomen dat thuis- en uitsupporters de fysieke confrontatie met elkaar kunnen zoeken.
2. Supportersscheiding vindt alleen bij het stadion zelf plaats. Nabij de entree van het uitvak is een afgesloten parkeervak (circa 25 auto's of twee bussen) aanwezig. Indien uitsupporters met meer bussen komen, is in de afhandeling daarvan voorzien: bussen kunnen nabij het stadion op een veilige plek worden geparkeerd. Uitsupporters kunnen via drie verschillende routes worden aangevoerd, waarvan de aan- en afvoerroute via de Aalsterweg/Toon Schröderlaan het meest gebruikt wordt. Deze route is goed verlicht. Het vertrek van supporters verloopt doorgaans ordentelijk en rustig. Wel vergt de open stadionomgeving bijzondere aandacht voor de aan- en afvoer van bezoekende supporters in verband met de veiligheid.
3. Thuissupporters komen met name per fiets en openbaar vervoer naar het stadion. Het stadion is gelegen op een sportcomplex in Eindhoven-Zuid dat nabij de autosnelweg A2 ligt. Rondom en nabij het stadion is ruim voldoende parkeergelegenheid voor thuissupporters beschikbaar. Onder het nabij het stadion gelegen Fontys gebouw is een parkeergarage ingericht, die gratis kan worden benut. Hiervan maken uitsluitend thuissupporters gebruik. Opgemerkt kan worden dat de capaciteit van deze parkeergarage ontoereikend is c.q. er parkeerdruk ontstaat wanneer naast een thuiswedstrijd van de BVO ook andere activiteiten op het sportpark plaatsvinden. Daarnaast is de bewegwijzering naar het stadion onvoldoende: het stadion wordt niet aangegeven op de verkeersborden.
4. Stewards controleren de kaarten van thuissupporters met een scanner. Daarnaast worden thuissupporters willekeurig gefouilleerd. De toegang tot het uitvak wordt handmatig verleend. Uitsupporters worden druppelsgewijs binnen gelaten om een 100-procentsfoullering te kunnen garanderen. Deze foullering wordt naar tevredenheid van alle partijen uitgevoerd. De faciliteiten van het uitvak zijn voldoende. Wel kan worden opgemerkt dat bij slecht weer wateroverlast onder de tribune ontstaat en sprake is van een (te) smalle doorgang richting tribune, die weinig klantvriendelijk en gastvrij is.
5. De commandoruimte bevindt zich op de hoofdtribune en geeft een goed overzicht over het stadion. Er bevindt zich een steward voor de ingang om de rust te bewaren c.q. te voorkomen dat te veel mensen zich in de commandoruimte gaan ophouden. Tijdens het wedstrijdbezoek werd de commandoruimte bemand door één persoon. De ruimte is te klein voor overleg in het geval van een calamiteit. Respondenten geven aan dat calamiteitenoverleg kan plaatsvinden in de steward- of bestuursruimte.

6. De politie is tijdens de wedstrijd zichtbaar aanwezig in het stadion. Daarnaast werken enkele politiemedewerkers in burger. Verder is de gemeente circa zeven keer per jaar aanwezig rondom de wedstrijden. Gezien het ontbreken van een noodzaak daartoe is het OM niet actief betrokken op het gebied van voetbalveiligheid bij FC Eindhoven. Wel is het OM aanwezig indien nodig of gewenst. Politie, gemeente en OM geven aan elkaar te kennen vanwege de lokale samenwerking op het gebied van voetbalveiligheid rondom PSV. Voor de BVO zelf geldt dit niet. Periodiek contact (bijvoorbeeld 1 of 2 keer per jaar) met het OM wordt in dat kader gemist.
7. In en om het stadion wordt gebruikgemaakt van vijf camera's. Deze worden door een medewerker van FC Eindhoven bediend. De kwaliteit van de camera's is voldoende, hoewel bij inzoomen een korrelig beeld ontstaat. Verder ligt een deel van de hoofdtribune in een dode hoek c.q. is sprake van een 'blinde vlek' in het stadion. Er zijn geen camera's die de situatie rondom het stadion in beeld brengen. Het is daarom de vraag of er in het geval van een calamiteit of incident voldoende kan worden gestuurd. Budget voor vervanging van het camerasysteem is sinds kort gerealiseerd. De verwachting is derhalve dat bij aanvang van de volgende seizoenshelft, het camerasysteem van een update zal zijn voorzien en uitgebreid (naar zeven camera's). Opgemerkt moet daarbij worden dat de camera's ook dan enkel de situatie in en niet buiten het stadion in beeld brengen.
8. De fysieke infrastructuur van het stadion van de BVO kent verbeterpunten, maar is – zolang de BVO in de Jupiler League speelt – afdoende. Gezien de sportieve ambities van FC Eindhoven is in gezamenlijkheid reeds een aantal aandachts- en verbeterpunten geformuleerd die gerealiseerd zullen (moeten) worden wanneer de BVO promoveert naar de Eredivisie. Aanpassingen die in dit kader zijn benoemd, raken onder andere aan de commandoruimte, het camerasysteem en de locatie van het bezoekersvak.

3.3 Organisatie en samenwerking

1. De structuur in de samenwerking tussen de verschillende partijen is net als in de nulmeting goed. FC Eindhoven, de gemeente en politie hebben op ambtelijk niveau geregeld veiligheidsoverleg, waarbij terug- en vooruitgeblekt wordt op gespeelde en te spelen wedstrijden. Tevens overleggen deze partijen ook voor elke thuiswedstrijd met elkaar. Gelet op het feit dat binnen de gemeente drie BVO's actief zijn (FC Eindhoven, PSV en Jong PSV), is het wel de vraag in hoeverre de gemeente binnen de huidige capaciteit voldoende kan blijven sturen op het voetbaldossier.
2. De politie stelt voorafgaand aan de start van het seizoen op basis van informatie uit het Voetbalvolgsysteem (VVS) een risicoclassificatie van alle te spelen thuiswedstrijden op. De overige partijen kunnen hier hun visie op geven, waarna een advies aan de burgemeester volgt. Gedurende het seizoen en in aanloop naar de wedstrijd wordt bekeken in hoeverre deze risicoclassificatie

- nog steeds opgeldt doet. Gedrag van de aanhang van de bezoekende club gedurende het seizoen kan bijvoorbeeld tot aanpassing van de risicoclassificatie of aanvullende maatregelen leiden. Ook dit gebeurt in overleg met vooral gemeente en BVO.
3. Gekoppeld aan de risicocategorie (A, B of C) van een wedstrijd, kunnen verschillende beperkingen gelden omtrent vervoer, kaart- en alcoholverkoop. Gestreefd wordt naar zo min mogelijk wedstrijden waarbij supporters met beperkende maatregelen geconfronteerd worden. De te nemen maatregelen en politie-inzet wordt derhalve altijd gebaseerd op concrete informatie.
  4. De afgelopen vier jaar hebben geen ontruimings- en calamiteitenoefeningen plaatsgevonden. De BVO heeft per november 2015 een student Integrale Veiligheidskunde aangetrokken, die betrokken zal zijn bij het organiseren van een integrale oefening in samenspraak met de brandweer. Het is het streven om deze oefening uiterlijk in februari 2016 te hebben gehouden. De politie heeft aangegeven ook bij deze oefening betrokken te willen worden.
  5. De politie werkt met de methodiek *Hooligans in Beeld* (HIB) en houdt persoonsdossiers bij waarin informatie over overlastgevend of gewelddadig gedrag rondom het voetbal wordt vastgelegd. Binnen het op dit moment geldende convenant is het voor de betrokken partijen mogelijk om op lokaal niveau persoonsinformatie uit te wisselen.
  6. De briefing van de politie blijkt tijdens het wedstrijdbezoek compleet en professioneel. Alle belangrijke operationele zaken komen aan bod, met specifieke aandacht voor informatie over uitsupporters en de aanwezigheid van de eigen en bezoekende supporters in de horeca. Stadionverboden zijn bekend bij het politiepersoneel en komen tijdens de briefing expliciet aan bod (inclusief foto). Informatie van de TOOI speelt tijdens het wedstrijdbezoek een nadrukkelijke rol en wordt binnen de operatie benut.
  7. De briefing bij FC Eindhoven wordt getrapd gegeven. Eerst worden de zeven hoofdstewards door de Manager Veiligheidszaken gebriefd. De hoofdstewards briefen vervolgens de stewards. Tijdens de briefings komt alle relevante informatie aan bod. Daarbij zij opgemerkt dat de huidige stadionverboden niet aan bod komen, daar deze als bekend worden verondersteld. Wanneer nieuwe stadionverboden worden opgelegd, komen deze in de briefing wel standaard aan bod.
  8. In het stadion is FC Eindhoven verantwoordelijk voor het handhaven van de veiligheid, waarbij stewards eventueel kunnen worden ondersteund door beveiliging of politie. De politie is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid buiten het stadion. Uit de gesprekken en tijdens het wedstrijdbezoek blijkt dat partijen ruim voldoende verantwoordelijkheid nemen bij het uitvoering geven aan deze taken en elkaar desgewenst ook ondersteunen.

9. De voetbalofficier heeft zes BVO's onder zijn hoede. FC Den Bosch, FC Oss en PSV vergen beleidsmatig de meeste aandacht. In relatie tot FC Eindhoven komt het OM met name in beeld wanneer diens aanwezigheid of input gewenst is. Dit is tot op heden vrijwel nooit het geval. Strafbare feiten worden afgedaan via ZSM – dat tot 22h00 operationeel is – of via de reguliere afhandeling, waarbij de voetbalofficier niet noodzakelijkerwijs een rol speelt. Een implicatie hiervan is dat de voetbalofficier niet altijd op de hoogte is van incidenten die zich rondom een wedstrijd hebben voorgedaan.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Ontwikkelingen: verbetering of niet?

Sinds het Auditteam Voetbal en Veiligheid medio 2011 een 0-meting bij FC Eindhoven uitvoerde, is de veiligheidssituatie op een aantal punten vooruitgegaan. Positief is onder meer dat nabij het stadion een parkeergarage is gerealiseerd. Hiermee is de parkeerdruk in de nabije omgeving van het stadion afgenomen. Daarnaast heeft de BVO geïnvesteerd in de fysieke infrastructuur van het stadion en de kwaliteit en kwantiteit van de stewardorganisatie. Net als bij de nulmeting het geval was, is sprake van een goede onderlinge samenwerking tussen partijen (met name gemeente, BVO en politie).

4.2 Aanbevelingen

- Het cameratoezicht vraagt om aandacht. Enerzijds dient de kwaliteit van de camera's te worden verbeterd, anderzijds dient aandacht te worden besteed aan het feit dat de huidige camera's niet het volledige stadion in beeld kunnen brengen.
- Vanuit de taken en verantwoordelijkheden van de burgemeester, dient de gemeente de regie te voeren op het dossier van voetbalveiligheid. Momenteel zijn in de gemeente Eindhoven drie BVO's actief (FC Eindhoven, PSV en Jong PSV). Hoewel de gemeente de regierol op dit moment afdoende oppakt voor deze clubs, lijkt de binnen de gemeente beschikbare capaciteit te beperkt om op de lange termijn voldoende sturing te kunnen blijven geven aan dit dossier.
- De kwantiteit en kwaliteit van de stewardorganisatie blijft een punt van aandacht. Ondanks de inspanningen die de BVO op dit punt geleverd heeft, is het lastig om continuïteit te kunnen garanderen en is het de vraag of de stewardorganisatie voldoende toegerust is op incidenten of calamiteiten.
- De afgelopen jaren zijn geen ontruimings- en calamiteitenoefeningen gehouden. De mate waarin geoefend wordt, is derhalve niet toereikend. Dit blijkt ook uit het gegeven dat het niet bij alle partijen bekend is hoe in het geval van een calamiteit moet worden opgetreden. Het strekt daarom tot aanbeveling om de oefening die de BVO op dit moment aan het organiseren is een multidisciplinaire invulling te geven, eventueel in samenspraak met de Veiligheidsregio.
- De entree bij het uitvak is onvoldoende toegerust op grote supportersstromen. Daarnaast dient aandacht te zijn voor een meer gastvrije ontvangst van uitsupporters, bijvoorbeeld door hen te verwelkomen met een kop koffie.
- De bewegwijzering van en naar het stadion is niet afdoende. Hierin kan de gemeente lokaal in voorzien. In overleg met Rijkswaterstaat kan tevens worden besloten om het stadion ook op borden op de snelweg te vermelden.

4.3 Veelbelovende praktijken voor andere vierhoeken

Uit de 1-meting komen verschillende veelbelovende praktijken voor andere voetbalvierhoeken/veiligheidspartners naar voren. Als Auditteam willen we graag twee daarvan kort benoemen. Het betreft:

- De afgelopen jaren heeft de BVO sportief gezien naar behoren gepresteerd. Het streven van promotie naar de Eredivisie is de afgelopen jaren niet gerealiseerd. Wel hebben partijen, anticiperend op een eventuele promotie, overleg gevoerd over (infrastructurele) maatregelen die op een promotie zouden moeten volgen. Dit overleg heeft uitgemond in een door alle partijen onderschreven aandachtspuntenlijst.
- Alle commerciële acties van de BVO worden voorgelegd aan de ketenpartners ter afstemming, teneinde te voorkomen dat partijen hierover niet geïnformeerd zijn. Op deze wijze kan op voorhand worden bekeken wat de eventuele implicaties van dergelijke acties zijn op het gebied van openbare orde en veiligheid en kan hierop worden ingespeeld.

Bijlage: verantwoording

Gesprekken

Ton d'Haen	Politie Eindhoven
Rob Granpré Molière	FC Eindhoven
Roel Krijtenburg	Openbaar Ministerie
Erik Vos	Gemeente Eindhoven

Wedstrijdbezoek

Op 16 oktober 2015 is de wedstrijd FC Eindhoven – Helmond Sport bezocht. Tijdens dit bezoek zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Aanwezig bij de briefing van de politie;
- Aanwezig bij de briefings van de BVO;
- Bezoek commandokamer;
- Bezoek tribune sfeervak FC Eindhoven;
- Aanwezig bij ontvangst uitsupporters en fouillering;
- Diverse gesprekken met professionals van BVO en politie.

Geraadpleegde documenten

- Aandachtspuntenlijst;
- Agenda en notulen (beleids)overleggen;
- Brief van de burgemeester van Eindhoven waarin een reactie wordt gegeven op de vragen van het Auditteam naar aanleiding van de 0-meting;
- Briefingsdocument wedstrijd FC Eindhoven – Helmond Sport;
- Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme (CIV): uit- en thuisgedrag van supporters van FC Eindhoven in het afgelopen jaar en aantal stadionverboden;
- Convenant betaald voetbal FC Eindhoven;
- Draaiboek wedstrijd FC Eindhoven – Helmond Sport;
- Vergunningverlening FC Eindhoven;
- Het Lokaal actieplan Voetbal en Veiligheid.

